herpy

KAMELEONTER

Usambara Soft-horned Chameleon

Kinyongia tenuis

Kinyongia tenuis är en liten, smal kameleont från Usambarabergen i Tanzania och Shimba Hills i Kenya. Den är brun och grå med lång svans och långa ben och lever högt uppe i fuktig, sval regnskog. Arten lägger ägg. Den är sällsynt i fångenskap, och skötseln är bara sparsamt beskriven.

Familj: Chamaeleonidae Tidigare namn: *Bradypodion tenue; Kinyongia tenue; Chamaeleo tenuis*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**15 cm** total längd inkl. svans
Livslängd	**5-7 år**
Aktiv	**På dagen**
Levnadssätt	**Trädlevande**
Biotop	**Regnskog**
Svårighetsgrad	**Erfaren**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**60 × 45 × 90 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**20-25 °C**
Värmeplats	**26-28 °C**
Temperatur, natt	**14-18 °C**
Luftfuktighet	**70-100 %**
Vatten	**Ingen vattenskål**
UVB	**Rekommenderas** Fergusonzon 2
Föda	**Insekter**
Hålls	**Ensamma**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Könsmogen	**9-12 mån.**
Kullstorlek	**12-20 ägg**
Inkubation	**240-330 dagar** vid 17-23 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Bilaga II**
EU-bilaga	**Bilaga B**
IUCN	**Starkt hotad (EN)**

Om arten

Kinyongia tenuis är en liten, smal kameleont i släktet *Kinyongia*. Färgerna är bruna och grå. Artnamnet är latin för smal och syftar på den längre svansen och de längre benen jämfört med den liknande madagaskiska *Calumma nasutum*.

Den största totallängden med svans är omkring 15 cm, och arten hör därmed till de små kameleonterna. Storlek och vikt är inte dokumenterade för varje kön.

Arten beskrevs ursprungligen i släktet *Chamaeleo* och har sedan stått i *Bradypodion*, innan den kom till *Kinyongia*.

Utbredning och livsmiljö

Kinyongia tenuis lever i Usambarabergen i nordöstra Tanzania och i Shimba Hills i sydöstra Kenya. Typlokalen är Derema i Usambarabergen. I Shimba Hills är arten bara känd från få fynd. Den bedöms som starkt hotad (EN). Tanzania hade 2010 ingen exportkvot för vildfångade djur av arten.

Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

Naturlig utbredning: Kenya och Tanzania.

LIVSMILJÖ

Arten lever i regnskog och finns upp till omkring 1.000 m höjd. Klimatet är svalt och fuktigt med över 2.000 mm nederbörd per år. Det finns en kort regntid från mitten av november till början av januari och en huvudregntid från mars till maj, följd av en torrtid från juni till oktober.

Kinyongia tenuis lever både inne i skogen och längs skogskanten och sitter högt i vegetationen, i genomsnitt över 4 m upp.

I samma område lever de bättre kända *Kinyongia fischeri* och *Trioceros deremensis*, och skötseln utgår från dem.

Skötsel

TERRARIET

Arten är sällsynt i fångenskap, och skötseln är bara sparsamt beskriven. Guiden här bygger på klimatet i utbredningsområdet och på de bättre kända arterna från samma område, *Kinyongia fischeri* och *Trioceros deremensis*. Värdena är lånade från dem eller uppskattade utifrån klimatet.

Ett vuxet djur behöver ett terrarium på minst 60 × 45 × 90 cm (längd × bredd × höjd). Större är bättre, särskilt i höjdled, eftersom arten lever högt uppe i träden. Den hålls ensam.

Inred terrariet tätt med växter, kvistar och grenar på flera höjder, så att djuret kan dra sig tillbaka i lövverket. Ett terrarium av glas och nät ger ventilation och håller samtidigt kvar fukten, och ett avlopp i botten tar bort överskottsvatten.

TEMPERATUR

På dagen ska det vara 20-25 °C med en måttlig solplats på 26-28 °C, och på natten ska temperaturen sjunka till 14-18 °C. Värme över 30 °C ska undvikas. Håll luften i rörelse, så att den inte blir stillastående. Mät yttemperaturen på solgrenen med en infraröd termometer.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten ska vara hög, 70-100 %, och högst på natten och morgonen. Djuret dricker droppar och ska inte ha vattenskål. Använd droppanläggning, regnanläggning eller en dimmaskin, och se till att grenar och blad torkar under dagen, så att det inte uppstår mögel och sår på fötterna. Destillerat vatten eller vatten från omvänd osmos håller dysorna rena.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

LJUS OCH UVB

Arten är dagaktiv och ska ha ett ljust, men inte för varmt terrarium. UVB rekommenderas, och Ferguson-zon 2 är en uppskattning för en skogskameleont. Placera röret så att djuret kan välja mellan ljus och skugga, och ha lampan tänd 10-12 timmar per dygn.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Kinyongia tenuis äter insekter. Syrsor, kackerlackor, silkesmaskar och små gräshoppor i lagom storlek är lämpliga, som hos de besläktade arterna. Foderdjuren ska vara uppfödda och ha fått näringsrikt foder (gut-load). Matningsmängd och tillskott är inte dokumenterade för arten. Hos besläktade kameleonter pudras fodret med kalk ett par gånger i veckan, och D3 ges bara sparsamt.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

Kameleonter stressas lätt av hantering, och det gäller sannolikt också *Kinyongia tenuis*. Ta inte upp djuret utan anledning. Arten söker sig högt upp och ska ha sina fasta sovgrenar i den översta delen av terrariet. Slutar djuret äta ska det till en veterinär med erfarenhet av kräldjur.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Könsmognad är inte dokumenterad för arten. Hos besläktade bergsarter av släktet *Kinyongia* inträffar den efter omkring 9-12 månader.

PARNING

Parning i fångenskap är inte dokumenterad för arten. Hos de besläktade bergsarterna sätts honan in hos hanen. Är hon mottaglig tål hon hans närmanden utan aggression, och avvisar hon honom ska djuren skiljas åt med en gång. Hanarna får inte kunna se varandra. Allt detta är lånat från *Kinyongia fischeri*-gruppen.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Arten lägger ägg. Kullstorleken är inte dokumenterad; värdet i rutan är lånat från *Kinyongia fischeri*-gruppen och är sannolikt för högt för en så liten art. Hos de besläktade *Kinyongia*-arterna gräver honan en tunnel i en fuktig blandning av jord och sand och lägger äggen i änden av den.

INKUBATION

Inkubationstid och temperatur är inte dokumenterade för arten. Värdena i rutan är lånade från *Kinyongia fischeri*-gruppen: 8-11 månaders inkubationstid vid 17-23 °C, svalast på natten. Äggen grävs ner två tredjedelar i lätt fuktig vermikulit i en sluten behållare och får inte vändas.

Läs mer: Inkubation av ägg

UPPFÖDNING AV UNGAR

Uppfödning av ungarna är inte dokumenterad för arten. Hos de besläktade bergsarterna bor ungarna i små grupper de första 2-3 månaderna och därefter var för sig, i ett något svalare och mycket fuktigt terrarium, och de får små insekter med kalk och vitaminer.

Hälsa och vanliga misstag

Det finns ingen dokumenterad kunskap om sjukdomar hos *Kinyongia tenuis*. Typiska problem hos bergskameleonter är:

- Överhettning vid för varma lampor och för höga temperaturer.
- Uttorkning vid för låg luftfuktighet och för få dryckesmöjligheter.
- Inre parasiter, särskilt hos vildfångade djur.
- Luftvägsinfektioner vid stillastående luft.
- Benskörhet vid för lite UVB och kalk.
- Sår och mögel vid grenar som är blöta hela dagen.

Kontakta en veterinär med erfarenhet av kräldjur om djuret slutar äta, blir mörkt och slött eller andas med öppen mun. Livslängden är inte dokumenterad för arten; värdet i rutan är lånat från den lika lilla *Kinyongia multituberculata*.

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.